

Nuorisovaltuuston aloite: läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen ja aluevaltuuston kokouksiin

Aluehallitus 28.08.2023 § 222
1022/00.02.00.00/2023

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 184 1597, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto päätti 2.5.2022 (§ 7) pitämässään kokouksessa ehdottaa hallitukselle ja valtuustolle, että nuorisovaltuuston edustajille myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus niiden kokouksiin. Nuva r.y. (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto) puoltaa ehdotusta seuraavin perusteluin

- nuorten osallisuuden edistäminen hyvinvointialueilla perustuu nuorisolakiin (1285/2016, 24 §) sekä lakiin hyvinvointialueesta (611/2021, 32 §). Hyvinvointialuelain mukaan nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä lasten ja nuorten tarvitsemien palveluiden kannalta. Läsnäolo- ja puheoikeus takaa nuorille mahdollisuuden osallistua päätöksenteon kaikkiin vaiheisiin, mikä parantaa päätöksenteon laatua ja legitimitettä
- läsnäolo- ja puheoikeus on perusteltua myös siksi, että alle 18-vuotiailla nuorilla ei ole äänioikeutta eikä vaalikelpoisuutta aluevaaleissa, eikä ikäryhmällä siten ole omaa poliittista edustusta. Nuorisovaltuuston edustaja voi myös toimia linkkinä päättäjien ja nuorten välillä.

Valtakunnallisesti nuorisovaltuustojen läsnäolo- ja puheoikeus poliittisissa toimitelmissä on yleistymässä. Vuoden 2021 valtakunnallisen nuorisovaltuustonselvityksen mukaan 87 %:lla kuntien nuorisovaltuustoista oli läsnäolo- ja puheoikeus ainakin yhdessä lautakunnassa, ja 77 %:lla nuorisovaltuustoista oli läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston ja 22 %:lla hallituksen kokouksiin. Keväällä 2023 16 alueellisella nuorisovaltuustolla oli puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuustossa, 15 ainakin yhdessä lautakunnassa tai vastaavassa toimitelmissä ja kahdella, aluehallituksessa.

Läsnäolo- ja puheoikeus hallituksessa on tärkeä periaatekysymys. Alle 18-vuotiaat nuoret ovat erityisasemassa, sillä heiltä puuttuu oma poliittinen edustus. Vaikuttamistoimielinten toimintasäännön mukaan nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto saavat nimetä keskuudestaan yhden edustajansa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaostoon, pelastustoimen jaostoon ja kansalliskielilautakuntaan.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

ehdottaa, että hallitus ehdottaa valtuustolle, että nuorisovaltuuston edustajalle myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus aluevaltuuston kokouksiin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu